

**Update NEN 3140:
de belangrijkste
veranderingen op een rij**

Update NEN 3140: de belangrijkste veranderingen op een rij

De NEN 3140, het Arbobesluit rondom de bedrijfsvoering van elektrische installaties, is onlangs aangepast. De vernieuwingen zorgen er onder andere voor dat het aanwijsbeleid van bedrijven nóg belangrijker wordt.

Takepakket van de installatieverantwoordelijke

Het takenpakket van de installatieverantwoordelijke is inmiddels uitgebreid. De installatieverantwoordelijke is verantwoordelijk voor elektrische installaties en middelen binnen een bedrijf. Zo moet hij toezien op het in stand houden van de veiligheid van instanties en arbeidsmiddelen en moet hij hiervoor regelmatig een inspectie organiseren. De installatieverantwoordelijke moet onder andere beoordelen of elektrische installaties, na eventuele aangebrachte wijzigingen, nog steeds aan de norm voldoen. Volgens de nieuwe norm moet hij ook beoordelen of de inspectieresultaten van invloed zijn op de gemaakte risico- en evaluatie-inventarisatie.

Theoretisch gezien komt de installatieverantwoordelijke niet op de

werkvloer. Is er geen installatieverantwoordelijke aanwezig? Dan is de opdrachtgevende werkgever de installatieverantwoordelijke. Procedures voor het bedienen van de installaties moeten up to date blijven en bij eventuele werkrisico's moet de installatieverantwoordelijke beoordelen of de bedrijfsvoering het toestaat om elektrische delen van installaties af te schakelen: spanningsloos werken. Dat de installatieverantwoordelijke niet boven de werkverantwoordelijke staat – en andersom – staat nu duidelijk beschrijven in de nieuwe norm.

Installatieverantwoordelijke versus werkverantwoordelijke

De werkverantwoordelijke stelt vast of er risico's zijn verbonden aan de werkzaamheden binnen een bedrijf. Dit gebeurt wél op de werkplek zelf. Hij stelt plannen op voor de werkzaamheden en stelt per uitvoering de juiste deskundige aan. Hij bepaalt de werkwijze, kiest de hulpmiddelen en zoekt de juiste beschermingsmiddelen uit. De werkverantwoordelijke instrueert onder andere bij het uitvoeren, maar zijn belangrijkste taak is toezicht houden. Worden alle procedures daadwerkelijk opgevolgd?

“Een installatieverantwoordelijke die mensen gaat aanwijzen, dat werkt niet. Als je op de werkplek komt, zie je of iemand vakbekwaam is. Dat is het gebied van een werkverantwoordelijke””

De installatie- en de werkverantwoordelijke werken dus met en langs elkaar. De werkverantwoordelijkheden zijn op hun eigen werkdomein afgestemd en mogen elkaar niet overlappen. Volgens V-Kam Education trainer Stephan Luppens ging dit voor de aangepaste norm nog weleens fout: “Dit gebeurde dan vooral bij het aanwijzen van personen. Een installatieverantwoordelijke die mensen gaat aanwijzen, dat werkt niet. Als je op de werkplek komt, zie je of iemand vakbekwaam is. Dat is het gebied van een werkverantwoordelijke”.

Vlambooggevaar

In de nieuwe norm wordt het vlambooggevaar beschreven. Hier wordt nu onder andere vermeld hoe een risico- en evaluatie-inventarisatie moeten worden uitgevoerd en welke persoonlijke beschermingsmiddelen hierbij kunnen worden gebruikt. Volgens Luppens gebeuren de meeste ongelukken met een vlamboog: “Het zijn in ieder geval de grotere gevaren. Het risico hiervan is verder toegelicht in de nieuwe NEN 3140. Bij elektrische arbeidsmiddelen

wordt al snel gezegd: het moet alleen gekeurd worden wanneer er een stekker aan zit. Maar nu staat er ook beschreven dat vast aangeschoten apparatuur ook onder de NEN 3140 valt. Die moet je inspecteren en keuren, afhankelijk van het gebruik”.

Inspectie van aardlekbeveiligingen

De aardlek zorgt ervoor dat er een geen gevaarlijke stroom door je lichaam gaat, dit mag niet langer dan een bepaalde tijd duren. Op de aardlekschakelaar zit een testknop. Volgens de nieuwe norm, moet je voordat de testknop wordt gebruikt, eerst de aanspreektijd testen. Wordt de uitschakeltijd bij de nominale aanspreektijd niet gehaald, dan is de aardlek in feite al afgekeurd. Deze verandering zal er waarschijnlijk voor zorgen dat er in de toekomst veel meer aardlekschakelaars zullen worden afgekeurd.

Inspectie van installaties

Bij het bouwen van een installatie moet er worden gekeken of de installatie ook aan de veiligheidseisen van nu voldoet. Hier moet een inspectie voor worden gehouden. Voorbeeld: je hebt een installatie

“Veel kleine en middelgrote bedrijven hebben het nog niet goed geregeld. Bedrijven zijn vaak al blij wanneer ze een certificaat NEN 3140 in the pocket hebben. Maar een certificaat van je werknemers is nog niet genoeg...”

gebouwd zoals die in 1984 in de NEN1010 beschreven is. In principe was dat voorheen genoeg. Maar met de nieuwe 3140 norm kan deze installatie alsnog afgekeurd worden. Er moet een nieuwe inspectie worden gedaan, om te kijken of er wel aan de stand der techniek wordt voldaan. Het creëren van een veilige werkplek voor de werknemers.

Verantwoordelijkheid binnen het bedrijf

Als een bedrijf geen installatie- of werkverantwoordelijke heeft, zijn er wel een aantal dingen waaraan ze zich moeten houden. Spanningsloos werken is daar een voorbeeld van, dit moet gebeuren volgens de 3140 norm. Elektrotechnische-, niet elektrotechnische- en bedieningswerkzaamheden moeten veilig en spanningsloos kunnen worden uitgevoerd. Van elk installatiedeel moet dan ook

duidelijk zijn waar en hoe dit spanningsloos kan worden gemaakt. De inspectie van elektrische arbeidsmiddelen op de werkplek moet aantoonbaar worden gemaakt door middel van bijvoorbeeld een sticker met datum van de volgende inspectie, geplakt op het arbeidsmiddel. Er moeten specifieke periodieke evaluaties geregeld zijn, waar een deskundige bij betrokken wordt die de norm kent. Zo niet, dan is het bedrijf eigenlijk al in overtreding.

Volgens Luppens is er voor bedrijven die zich gewoon aan de NEN 3140 hebben gehouden niks aan de hand: “Veel kleine en middelgrote bedrijven hebben het nog niet goed geregeld. Bedrijven zijn vaak al blij wanneer ze een certificaat NEN 3140 in the pocket hebben. Maar een certificaat van je werknemers is nog niet genoeg. Alles moet geregeld zijn: je moet een aanwijsbeleid hebben. Bedrijven die hier nog niks mee doen moeten zich nu toch echt achter de oren krabben. Wanneer er een ongeval gebeurt, moet het bedrijf wel voor de rechter kunnen waarmaken dat alles binnen het bedrijf goed geregeld is. En een manier om dat te kunnen doen is werken volgens de NEN 3140.”

© V-Kam Education | 13 juli 2018

Bron: Michelle van der Molen – contentmarketeer
V-Kam Education®

Deze whitepaper is met de grootst mogelijke
zorgvuldigheid samengesteld. V-Kam Education®
behoudt zich het recht voor zonder enige
verplichtingen naar of ten opzichte van derden
aanpassingen aan deze whitepaper door te voeren.

www.v-kam.nl

Volg ons, like ons

**Ben je enthousiast over onze opleidingen en cursussen
en blijf je graag op de hoogte? Volg ons dan op Twitter
en LinkedIn. En like ons op Facebook. We spreken elkaar!**

